ANUL IX.—No. 2442 EDIȚIA A TREIA VINERI 2 FEBRUARIE 1896

NUMERUL 10 BANI

INCEP. DE LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREI LUNI și se plătesc tot d'auna înainte:

ABONAMENTELE

In BUCURESTI la Casa administrațieĭ
In JUDEȚE și STREINATATE prin mandate postale
Un an în Țară 80 Lei; în Streinătate 50 Leĭ
Sase lunĭ „ 15 „ „ „ 25 „
Treĭ lunĭ „ 8 „ „ „ 18 „

Un număr în streinătate 30 banĭ

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă.
V. Alexandri.

10 BANI NUMĔRUL

ANUNCIURILE

In BUCURESTI și JUDEȚE se primesc numaĭ la ADMINISTRAȚIE

In STREINATATE, direct numaĭ la administrație și la TOATE OFICIELE DE PUBLICITATE

Anunciurĭ la pag. IV . . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . . 2,— leĭ „
„ „ „ II . . . . 3,— „ „

INSERȚIELE SI RECLAMELE 3 LEI RINDUL.

Un număr vechiŭ 30 Banĭ

ADMINISTRAȚIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE CASELE KARAGEORGEVICI

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE CASELE KARAGEORGEVICI

INARMAREA BULGARIEI

DREPTATE!

Cîte nedreptățĭ remîn nepedepsite și neștiute, cîte călcărĭ de legĭ se fac zilnic în *Vlăsia* care se chiamă administrația regatuluĭ romîn, cîțĭ nefericițĭ sufăr și n'aŭ cuĭ se plînge! Toate ușile le sunt închise, glasul lor nimenĭ nu-'l aude, rănile lor n'are cine să le vindece. Trebue să fie un popor ca al nostru, cu multă doză de iluziĭ, ca să maĭ aĭbă membri, de aceĭa carĭ vin din fundul țăreĭ de multe-orĭ pe jos, umblînd săptămînĭ întregĭ, îndreptîndu-șĭ privirile spre Bucureștĭ, unde vin să caute și să capete dreptate. Se întorc la casele lor ast-fel cum aŭ venit, flămînzĭ, goĭ, dațĭ afară de pretutindenĭ. Cu jalbă în mînă, staŭ zile întregĭ, pentru ca să facă singura ispravă de a-'șĭ vedea înregistrată hîrtia la registratura autorităţeĭ unde reclamă. Rar se întîmplă ca cine-va cunoscut să ia în mînă cauza vre unuĭ asemenea nenorocit și să-ĭ scoată dreptatea saŭ să-ĭ arate calea cea dreaptă. In colo, uriașa suferință a poporuluĭ romîn, nelegiuirile carĭ zilnic se comit, samovolniciile carĭ se fac veșnic, rămîn necunoscute, înăbușite în oftatul greŭ al săteanuluĭ plin de obidă.

***

Intîmplarea a făcut ca să ĭaŭ în mînă cauza uneĭ nenorocite și să cer dreptatea în numele eĭ. Un amic necunoscut, un cititor al ziaruluĭ 'mĭ-a trimis-o. Oarbă, desculță, îmbrăcată în sdrențe și tîrînd după ea douĭ copiĭ micuțĭ și golașĭ ca și ea, tremurînd și oftînd, urcînd cu greŭ scările mele, a venit să o îndrept pe calea cea adevărată.

Smaranda N. Răduneață e de loc din comuna Potcoava, județul Olt, plasa Mijloc. I-a murit bărbatul de vre-o zece anĭ, lăsînd-o *oarbă*, cu cincĭ copiĭ dintre carĭ cel maĭ mare *Ion Răduneață*, grație unuĭ primar jăcaș, a fost recrutat și înrolat în Pyrotecnia Armateĭ, de și *fiŭ unic la văduvă* și încă la o văduvă *oarbă* și absolut săracă.— A reclamat pe unde a știut și ea și reclamațiunile i-aŭ rămas fără de răspuns. — Și-a lăsat douĭ copiĭ acasă, și-a luat de mînă ceĭ-l'alțĭ douĭ copiĭ și pe jos a venit din Olt, aicĭ în Bucureștĭ, să ceară dreptate.— Cît frig a suferit, cîtă foame nu o fi răbdat, la cîțĭ nu o fi întins mîna această nenorocită, cîtă vreme o fi umblat ca să ajungă în Bucureștĭ, numaĭ dînsa știe și nenorociţiĭ copiĭ carĭ 'ĭ se agățaŭ înfricoșațĭ și goĭ de zdrențele zegheĭ și păreaŭ sălbăticițĭ, speriațĭ ca niște puĭ de lup, în mijlocul oamenilor. Am făcut o hîrtie acesteĭ nenorocite și am trimis femeĭa la Ministerul de războiŭ.—O fi văzut-o cine-va, o fi întrebat-o ministrul, s'o fi înduioșat vre-o ființă omenească ca mine, asupra acesteĭ mizeriĭ grozave și asupra grozăvieĭ acesteĭ nedreptățĭ care răpește pe fiŭ de lîngă muma sa *oarbă* și de lîngă frațiĭ săĭ flămînzĭ? Nu știŭ și mă tem că toată călatoria acesteĭ nefericite a fost ca să înregistreze o nouă petițiune la Ministerul de războiŭ.

***

Neputînd să ajut această suferință de cît cu slabul meŭ glas, mă încerc să cer dreptate generaluluĭ Budișteanu. Il știŭ om drept, om de inimă, militar care își ia în serios și gradul și pozițiunea sa. Desigur că plîngerea acesteĭ nefericite nu va ajunge pînă la dînsul și se va pierde printre miile de hîrtiĭ de soĭul acesta carĭ intră zilnic la departamentul războiuluĭ. Scriŭ acest articol pentru a'ĭ atrage atențiunea, a'l înduioșa și a'ĭ semnala un caz din miile carĭ fac dezonoarea armateĭ și jalea atîtor familiĭ.

Cercetează, generale, cazul nefericituluĭ soldat *Ion Răduneață* de la Pyrotecnia Armateĭ, ocupă-te de sórta obscuruluĭ și neprotegeatuluĭ sătean, care nu are altă apărare de cît sentimentul D-tale de dreptate și sprijinul unuĭ gazetar care nicĭ măcar nu este din tabăra guvernamentală.

Din cabinetul ministerial aruncă-țĭ ochiĭ la poarta ministeruluĭ; privește pe nenorocita oarbă de care se țin copiĭ golașĭ și flămînzĭ, adu'țĭ aminte de soldatul care fără drept stă sub drapel și fă dreptate, dîndu-mĭ și mie ocaziune să fi făcut o faptă bună într'o profesiune în care sînt silit să fac, fără voia mea, atîtea rănĭ.

Const. Mille.

SATIRA ZILEI

Revolta pretorienilor.

S'aŭ deznădăjduit Pallaziĭ de clasa III-a pînă într'atîta, în cît aŭ hotărît să ĭa la scărmăneală pe ceĭ de clasa I-a.

Zilele din urmă, o ceată de agențĭ electoralĭ, purtațĭ cu vorba și hrănițĭ cu migdale amarĭ, aŭ pornit cu colinda pe la stîlpiĭ mahalalelor.

Manolescu-Lungu, cît e el de lăliŭ, a primit o chelfăneală numărul unu, și aceasta numaĭ ca arvună. De aci ceata s'a dus pe la alțĭ cetățenĭ fruntașĭ pe carĭ aŭ bine voit sa 'ĭ dea căteaua, să le tragă la mir și să'ĭ aducă tava, masacrînd în același timp și pe sergențiĭ de oraș carĭ aŭ avut îndrăzneala să apere ordinea luĭ Manolescu-Lungu.

Orele fiind înaintate, cetățenĭ revoltațĭ aŭ amînat pentru altă seară manifestațiile spontanee în defavoarea celor-l'alțĭ Manoleștĭ, precum D-niĭ Palladi, Cantacuzino, Toboc, etc.

Pe Palladi cetățeniĭ vor să'l bată numaĭ o dată peste burtă, pe care din verde vor s'o transforme în tricoloră; iar luĭ Cantacuzino, cetățeniĭ îĭ menajează o chelfăneală ocultă.

Să le ajute D-zeŭ.

Vax.

Din culisele liberale

D. Sturdza și Partidul.—Sub stăpînirea Oculteĭ.—Planul Șefuluĭ. — Nemulțumițiĭ.—Izolațiĭ.—D-niĭ Fleva și Stolojan.—Sfîrșitul comedieĭ.

Situațiunea politică e din cele maĭ nesigure și maĭ încurcate. -- D. Dim. Sturdza a ajuns dictator și nu maĭ discută cu nimenĭ, nu maĭ primește sfaturĭ de la nimenĭ. Face cum știe D-sa și cînd simte o împotrivire, se drapează în indignarea șefuluĭ nebăgat în seamă, a bărbatuluĭ bătrîn care trebuĭe respectat. -- Sturdza este »sfinxul« partiduluĭ liberal, spunea maĭ erĭ unul din fruntașiĭ partiduluĭ. Așa, de pildă, în cestiunea Ministeruluĭ de interne, »șeful« este insondabil și inabordabil. Zadarnic se roagă de dinsul membriĭ majorităţiĭ, zadarnic îĭ arată ce eĭ trebue să știe cine va fi ministru de interne, pentru a vedea ce atitudine să ĭa și eĭ. Zadarnice sînt toate, D. Sturdza fuge de discuțiune și lasă lumea în nedumerire.

Sub stăpînirea Oculteĭ.

Adevărul este că D. Sturdza este azĭ trup și suflet sub stăpînirea »Oculteĭ«. Aceasta îl învață să temporizeze. Planul este de-a numi la interne pe D. Gogu Cantacuzino și la finanțe pe D. Tache Protopopescu, așa că ministerul să devină »pur colectivist«. Aceste numirĭ de sigur nu ar fi pe gustul parlamentuluĭ. De aceea »șeful« trăgănește lucrurile, pînă s'o închide Camerile și atuncĭ, avînd mîna liberă, să-șĭ complecteze ministerul după placul săŭ și al »Oculteĭ«. Odată ministerul complectat, D. Sturdza, la nevoĭe, ar dizolva parlamentul și șĭ-ar alege unul absolut servil și pe sprînceană.

Dar regele?

Socoteala este făcută în afară de rege. Intrebarea însă se pune, dacă acesta se va preta acestor combinațiunĭ, maĭ ales că el s'a convins de absoluta incapacitate a D-luĭ Sturdza. Acesta însă îșĭ face iluziunĭ și am arătat care îĭ este planul săŭ și al »Oculteĭ«. Se înțelege că o atare stare de lucrurĭ nu poate suride de cît camarileĭ Sturdza-Carada. Liberalilor cinstițĭ ea nu poate conveni și nicĭ acelora carĭ aŭ ambițiunĭ personale de satisfăcut. Nenorocirea pentru partid este că afară de D. Stătescu, nu se găsește omul în jurul căruia să se grupeze toate nemulțumirile și dizidențele.

D. Fleva

Fostul ministru de interne a făcut prea mult zgomot, spun mulțĭ pe carĭ atitudinea prea vrăjmașă și gălăgioasă a «tribunuluĭ» îĭ sperie. Apoĭ D-sa, ca ministru de interne, a nemulțumit pe o mulțime de amicĭ politicĭ. Intre alțiĭ, D. Petre Grădișteanu, care s'ar fi putut alia cu D-sa, îĭ este azĭ foarte ostil de cînd l'a tras pe sfoară la Primărie, preferind cu nedrept pe D. C. F. Robescu înaintea sa. Apoĭ alianța pe care «tribunul» a făcut-o cu Principele Vițel, nu'ĭ de natură a-ĭ aduce simpatiile grupuluĭ democrat-liberal din Cameră. Bezedeaua poate aduce fondurĭ băneștĭ, dar nicĭ o dată fondurĭ de simpatiĭ sincere și dezinteresate. Așa fiind, D. Fleva orĭ și ce s'ar zice, este un «izolat» care nu va putea grupa în juru'ĭ un grup «ministeriabil».

D. Stolojan

care are de satisfăcut ambițiunile sale personale, care pentru a ajunge acest scop, e în stare să bată la toate ușile și în același timp să 'șĭ părăsească prieteniĭ, nu poate inspira încrederea, așa că și D-sa va rămîne un izolat care se vazbate zadarnic care se va demena în deșert, fără măcar să aĭbă perspectiva unuĭ portofoliŭ.

Ce va face D. Stătescu?

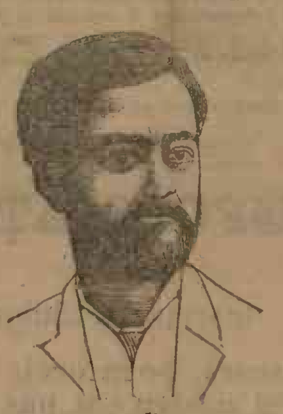
Toate privirile se îndreptează asupra ministruluĭ de justiție. D-sa care «budează», pare a zice tutulora că nu'ĭ dispus să devie «șeful partiduluĭ», deși aceasta îĭ este ambițiunea care de mult îl roade. D-sa însă nu voĭește să se dea pe față. Vrea ca D. Sturdza să fie cu totul uzat, scos afară din serviciu. In acest caz partidul ar face apel la D-sa ca la un salvator și îl va ruga să se jertfească pentru liberalizm.

Acesta orĭ altul, sfîrșitul comedieĭ, nu se poate bine prevedea și aceasta zăpăcește complect partidul liberal care se vede dus în voia întîmplăreĭ sub conducerea unuĭ șef incapabil și sub a-tot puternicia pernicioasă a «Oculteĭ».

Reporter.

ACTUALITATI

Nae Moldoveanu

Afacerea „atentatuluĭ cu dinamită din strada Fortuneĭ Nr. 7“ a pus în gura tuturor numele D-luĭ Nae Moldoveanu.

Cunoscut samsar de afacerĭ de tot soĭul, în capitală, D. N. Moldoveanu, deși se dă drept avocat, nu a pledat nicĭ o secundă înaintea vre-uneĭ instanțe judecătoreștĭ.

A „mijlocit“ în foarte multe daraverĭ și a izbutit să-'șĭ creeze o pozițiune frumoasă și să'șĭ zidească un palat în strada Fortuneĭ.

Din cauza multelor daraverĭ în carĭ a fost umestecat 'și-a creat dușmanĭ și dintre toțĭ aceștia nu știe pe care anume să arunce vina exploziei ce s'a produs la ușa caseĭ sale, explozie care ĭ-a spart cîte-va geamurĭ, ĭ-a găurit o ușă, ĭ-a răsturnat un scaun și ĭ-a scărmănat un covor, dar ĭ-a făcut o reclamă curat americană.

Și de asta nu cred că are să se plîngă.

E de origină transilvănean.

O CALAMITATE

De astă dată venirea liberalilor la putere echivalează cu o calamitate.

Oameniĭ aceștia nu se mulțumesc a fi nulĭ și răĭ, dînșiĭ nu sînt satisfăcuțĭ că aŭ primit puterea atuncĭ cînd nu se așteptaŭ și că o păstrează atuncĭ cînd nu o merită de loc, dămniile lor vor să strice tot ce aŭ făcut adversariĭ, să suprime tot ce aŭ lucrat conservatoriĭ, fără să deosebiască binele din răŭ.

Dacă conservatoriĭ aŭ făcut greșeli la guvern, pe acelea le-am combătut și noĭ; acesta însă nu e un motiv ca să dărîmăm tot ce a fost clădit și să tăgăduim pînă și reformele folositoare.

Eĭ bine, partidul liberal, partid de ordine și de guvernămînt, a luat-o peste cîmpĭ.

Intîĭul exemplu îl avem la primăria Capitaleĭ. Fiind-că administrația D-luĭ Filipescu a hotărît facerea bulevarduluĭ Colțea, administrația D-luĭ Robescu decide ca bulevardul să nu se maĭ facă.

Ce le pasă liberalilor dacă s'aŭ făcut exproprierĭ, dacă s'aŭ cheltuit sume considerabile, dacă sînt angajamnete luate cu diferițĭ antreprenorĭ, dacă proprietariĭ expropriațĭ aŭ pretențiĭ și dacă primăria va pierde maĭ mult încetînd lucrarea de cît urmînd-o? Ce le maĭ pasă dacă orașul va fi încă od-tă mutilat, dacă, în loc să i se dea un bulevard mare, plin de aĭer și de sănătate, i se va da o stradă strîmtă ca și capetele celor din fruntea Comuneĭ? Colectivistul cînd e răŭ face destule prostiĭ, dar cînd e și răŭ și prost, ne putem închipui ispràvile luĭ.

Pe calea pe care aŭ luat-o, distrugînd toate începuturile bune, exasperarea publică va izbucni maĭ curînd de cît credeam. Peste puțin, oameniĭ cu dor de binele public vor fi nevoițĭ să se ridice pentru ca să izgonească din capul țăreĭ pe acela carĭ vor cădea ca nicĭ un guvern altul, pentru incapacitate.

Dragoș.

„POLITICĂ“

D. Delavrancea, cunoscut pentru florile sale oratorice hazardate, ne-a pregătit în discursul pe care 'l-a ținut în ședința de Miercurĭ a Camereĭ, o mică surpriză.

D. Fleva a întrebat de ce tot amînă legea descentralizăreĭ administrative la toamnă, termen care în nomenclatura technică liberală ține locul calendelor greceștĭ. Căutînd să scuzeze numaĭ de cît amînările D-luĭ Sturdza, D. Barbu Ștefănescu Delavrancea a întrebat pe deputațiĭ carĭ cred că e nevoĭe de o descentralizare de ce nu aduc un proĭect de lege într'acest senz, din inițiativă parlamentară, căcĭ guvernul actual tocmaĭ dorește ca deputațiĭ să facă uz cît de mult de acest drept ce le acordă constituția.

Voĭ răspunde și eŭ D-luĭ Delavrancea cu vorbele primuluĭ-ministru, adresate unuĭ alt orator, că cele spuse de D-sa nu sînt de cît florĭ oratorice, carĭ n'aŭ nicĭ o importanță reală.

Căcĭ este cunoscut faptul că D. Dim. A. Sturdza a dat în ultima ședință intimă de la Senat partizanilor săĭ sfatul de a nu propune proĭecte de legĭ din inițiativă parlamentară, înainte de a se consfătui cu dînsul.

Aceasta ĭ libertatea largă pe care o lasă guvernul actual deputaților de a se servi de marele drept ce le acordă constituția, acel al inițiativeĭ parlamentare.

Pasagiul citat din discursul D-luĭ Delavrancea va fi de sigur numit „politic“, dar cum s'ar numi o asemenea politică în graĭul popular?...

Neo.

Contrazicere intrinsecă

In expunerea de motive cu care îșĭ prezintă D. Poni proĭectul săŭ de lege pentru modificarea legeĭ învățămîntuluĭ primar se ridică în potriva legeĭ făcute de conservatorĭ sub cuvîntul că ea stabilește deosebirĭ între populația urbană și cea rurală, excluzînd pe copiiĭ de sătenĭ de la învățătura superioară.

Critica asta este foarte justificată *din punctul de vedere al principiilor liberale.* Pe cînd conservatoriĭ cred că luminarea poporuluĭ și maĭ ales *înmulțirea proletariatuluĭ intelectual* constituĭe un pericol social și de aceea se încearcă să restrîngă libertatea învățămîntuluĭ, să încurajeze învățămîntul *profesional*, etc., liberaliĭ sînt partizaniĭ neintervenționizmuluĭ, eĭ cred că libera dezvoltare a tutulor factorilor socialĭ va aduce de la sine *armonizarea* lor, și din această cauză aŭ dreptul *subiectiv* de a critica pe conservatorĭ.

Dar atuncĭ cum să ne explicăm menținerea taxeĭ impuse străinilor pămîntenĭ? Conservatoriĭ, introducînd-o, aŭ fost logicĭ cu eĭ înșișĭ, pentru că orĭ ce restrîngere a libertățeĭ învățămîntuluĭ este, precum am spus, o consecință a ideĭeĭ conservatoare. Dar liberaliĭ, menținînd taxa, comit o crimă de lèse-principiĭ pe care ar fi greŭ să o scuzeze.

Taxa este dar anti-liberală. Ea este și anti-democratică, de oare ce lovește numaĭ în populația săracă.

Soc

FARSA PARLAMENTARA

Camera. — După două lunĭ de trîndăvie, parlamentul a crezut că are dreptul la treĭ zile de odihnă. Deputațiĭ se adună cu conștiința împăcată în mijlocul uneĭ Camere care nu se poate împăca, iar D. Nicolae Fleva anunță tutulor, cu fața radioasă, cum că în sfîrșit mîĭne îĭ va eși *Dreptatea.*

***

In această Cameră, în care găsim acuma pe urmașiĭ Brătienilor, Roseților, Cogălnicenilor, odihna este acum marea chestie la ordinea zileĭ. Pe cînd muncitoriĭ luptă pentru repausul de Duminică, parlamentariĭ noștriĭ aŭ dobîndit repausul de toate zilele, plus 8 ore de șuncă, bere, șampanie și alte consumațiunĭ în diferitele localurĭ din capitală.

Singurul loc unde luptă reprezentanțiĭ noștri este Balul Mascat de la Hugo. Acolo dînșiĭ luptă pentru existența damelor vivante.

***

La ordinea zileĭ lucrare în secțiunĭ și pe trotuare Singur neĭca Pană Buescu îșĭ face serviciul în conștiință, dormind la postul săŭ ca în vremurile cele bune.

Deputațiĭ însărcinațĭ de alegătoriĭ lor ca să între rupă opozițiunea, nu 'șĭ-aŭ putut îndeplini nicĭ astă-zĭ misiunea.

Stop.

Piața literară

Sărăcia este partea artiștilor în această viață. Acest adevăr se poate constata la toțĭ adevărațiĭ artiștĭ, nu maĭ puțin și în țara noastră, unde poĭetul cel maĭ de talent, Mihail Eminescu, a murit în sărăcie. Dar din acest adevăr ar fi greșit dacă am voi să deducem că pentru a fi artist adevărat trebuĭe să trăieștĭ în sărăcie. Cred că tocmaĭ din contra, dezvoltîndu-se și trăind într'un mediŭ maĭ bogat, artistul va putea produce opere artistice de o calitate mult maĭ înaltă, opere mult maĭ răsgîndite și mult maĭ cĭoplite.

In actuala societate totul aleargă și se agită numaĭ după un singur lucru: banul. Pentru banĭ munceștĭ, pentru banĭ te cerțĭ și din nenorocire pentru banĭ creĭezĭ opere artistice. Dar din moment ce un artist scrie pentru a cîștiga banĭ, măsura pentru bunătatea opereĭ sale el n'o maĭ are într'însul, cĭ trebuĭe s'o caute la publicul cetitor saŭ la acel care 'ĭ-o plătește. Calitatea lucrărilor artistice este taxată de către acel care le plătește, ceea-ce inconștient îl face pe artist ca să lucreze cu maĭ puțină libertate.

***

Capitalizmul îșĭ serbează intrarea triumfală și pe tărîmul științeĭ și a literatureĭ. Specializarea și centralizarea acestora sînt semnele caracteristice ale acesteĭ intrărĭ. Dar și colosala supraproducție în știință și literatură, este fără îndoială un semn distinct al vremeĭ. Un exemplu clasic pentru acea supraproducție, îl furnizează următorul fapt care s'a întîmplat acum de curînd.

Jurnalul parizian *Petit Journal* a organizat un concurs pentru un roman, promițînd autoruluĭ încoronat suma de 50,000 francĭ. Suma, după cum se vede, este destul de mare pentru a preface în romancierĭ pe mulțĭ carĭ nicĭ n'aŭ visat de a scri vre-odată un roman. Intr'adevăr numărul concurentilor a atins deja cifra de 600.

Gîndiți-vă că fie-care roman trebuĭe să conție cel puțin treĭ-zecĭ de miĭ de liniĭ și vă vețĭ putea închipui cîtă cerneală a curs și cîtă hîrtie s'a mîzgălit cu ocazia acestuĭ concurs.

***

Pentru judecarea acestor romane, s'aŭ angajat de o cam dată o serie de criticĭ, carĭ sînt plătițĭ cu suma „colosală“ de zece francĭ pentru controlul fie-căruĭ manuscris.

Pentru această sumă „criticul“ trebuĭe să citească cele 30,000 de rîndurĭ nu în tot-d'a-una clar scrise, trebuĭe să-șĭ facă notițe și să dea o deciziune motivată în scris, așa în cît timpul minim de care are nevoĭe e de 2 zile, ceea-ce revine la un salar de 5 leĭ pe zi.

Intru cît munca aceasta de critic este maĭ bine plătită de cît munca manuală? Capitalistul nivelează toate felurile de muncă și scoborînd mereŭ salariile nu lasă nicĭ o deosebire între chipul de a trăi al unuĭ artist și acel al unuĭ simplu lucrător.

*

Dar bĭețiĭ romancierĭ carĭ aŭ trimes lucrările lor plinĭ de speranță — și uniĭ poate cu drept cuvînt — ce să spuĭe cînd îșĭ văd soarta pusă la dispoziția unuĭ „critic“ à cincĭ leĭ? Adevărat că lucrarea acestor criticĭ nu este de cît preliminară, că eĭ aŭ numaĭ menirea de a alege operile carĭ cît de cît merită de a rămîne, pentru ca să fie cercetate de către un juriŭ care se va compune din ceĭ maĭ de seamă francezĭ; dar în fond nu se poate oare întîmpla ca adevărate opere de talent să cadă pradă indispozițieĭ vre unuia din acești criticaștriĭ saŭ numaĭ „gustuluĭ“ literar al acestora?

Nu este posibil ca o operă care conține într'adevăr ideĭ noĭ, care-ĭ concepută într'o formă nouă, nicĭ să nu ajungă pînă la aceĭ adevărațĭ cunoscătorĭ carĭ ar putea s'o judece?

Și cîțĭ artiștĭ nu 'șĭ-aŭ pus ultima speranță în acest premiŭ, cîțĭ în fantazia lor nu șĭ-aŭ creĭat un paradis pe pămînt cu acești 50.000 de francĭ... Cînd te gîndeștĭ la toate acestea îțĭ vine a crede că maĭ bine ar fi făcut gazeta franceză dacă nu organiza concursul, care va sfărîma iluziunile încă a atîtor și atîtor oamenĭ.

*

Tot din Paris se vestește apariția uneĭ gazete intitulate *Grand-Journal*, o gazetă care va fi literară înainte de toate și care va publica cel puțin cîte o bucată în versurĭ în fie-care număr.

La noĭ, unde revistele literare aŭ așa de puținĭ sorțĭ de viață, se înțelege că ne apucă mirarea cînd vedem că în străinătate s'a

putut naște ideia ca să se scoață chiar zilnic o gazetă literară.

*

Fie-care își amintește, poate, de ancheta organizată de către *Mercure de France* asupra lui Dumas-fiul. O anchetă asemănătoare a fost organizată acum de către o revistă a cartieruluĭ latin, întitulată *Plume*, asupra luĭ Paul Verlaine. După moartea luĭ Leconte de Lisle, D. Docquois a interviewat în *Journal* un mare număr de literațĭ, întrebîndu-ĭ că cine li se pare a fi cel maĭ bun poĭet al Franciei? Și Paul Verlaine a fost candidatul care a triumfat în această alegere. Murind el, revista *Plume* a ceezut că trebuĭe să-ĭ numească un succesor și ca stare a fost ales cu mare majoritate acum nobilul poĭet Stephane Mallarmé.

Nicĭ în acest caz votul universal n'a dat greș,

Gal.

CRONICA JUDICIARA

Cocu avant la lettre!

Acest titlu pe limba romînească se poate traduce: *Cornorat prin anticipațiune* și iată cum a devenit *chestiunea*, că Ion Dimitriade din Brăila să scape de nevastă înainte de a-ĭ fi de fapt bărbatul eĭ.

Acest tînăr — căcĭ Dimitriadi e june — se logodise cu o foarte nostimă damicelă care se numea Caliopi. Pe lîngă logodnă, ginerile a trecut și pe la ofițerul stăreĭ civile și s'a cununat civil. Nu era însă socotit de familia mireseĭ ca bărbat legitim de cît cînd va pune chirosteele în cap.

Ca fie-ce logodnic el venea pe la mireasă ca să facă planurĭ de dragoste pentru viitor. Așa, într'una din serĭ pe la orele zece îĭ veni pofta de a sta la vorbă cu viitoarea sa... și a și plecat să o viziteze. A bătut în ușă. In loc de răspuns însă a auzit niște șoapte taĭnice, niște loviturĭ de mobilă și glasul gingașeĭ Caliopi, care îl rugă să maĭ aștepte nițel că-ĭ dezbrăcată. Ușa în sfîrșit s'a deschis și logodnica i s'a părut mireluĭ foarte zăpăcită, surprinsă și îngrijorată.

— Ce aĭ, puĭule? începu mirele.

— Sînt bolnavă. Mă culcasem chĭar acum ..Dar te rog șezĭ.

Bănuitor, Dimitriadi șĭ-a scos pardesiul și negăsind cuer, a deschis ușa șifonieruluĭ ca să-l pună înnăuntru. S'a retras însă spăĭmîntat și indignat, de oare-ce dintre fuste și rochiĭ eșea trupul unuĭ om: Caliopi a leșinat, iar logodnicul dintr'o singură zmunciturǎ, a extras pe individ din garderop.

Miĭ de tunete, de bombe și de maledicțiunĭ dinpreună cu tot atîtea cafele turceștĭ! Omul din dulap, era chelnerul din cafeneua tatăluĭ Caliopi! Cu acesta, gingașa logodnică își curarisea boala de care suferea pe cînd Dimitriade bătea la ușă.

Ginerile a luat pe chelner la treĭ păzește, l'a trîntit cu capul de toate dulapurile și l'a dichisit așa de bine, că azĭ s'a trezit cu un proces la judecătorul de pace pentru bătaĭe...

Pe lîngă această daraveră 'șĭ-a adus aminte că lega'minte este însurat și a fost nevoit să facă acțiune de divorț contra femeieĭ care de fapt nu ĭ-a fost soție și care l'a împodobit cu coarne înainte de a fi avut dreptul să o facă.

Chițibuș, întemeĭat pe gentilețea corespondentuluĭ săŭ din Brăila, va împărtăși cetitorilor sfîrșitul acestor două procese.

Chițibuș.

CONFERINȚELE DE LA Institutul de bacteriologie

A doua conferință a D-luĭ dr. Babeș

Sîmbătă seară, D. profesor dr. Babeș a ținut a doua sa conferință în sala institutuluĭ, vorbind despre *Seroterapia diferitelor boale.*

Lumea organică

Conferențiarul, în fața unuĭ auditoriŭ foarte numeros, a demonstrat că lumea organică împărțită în două marĭ tabere inamice. Una compusă din ființe micĭ, invizibile al cărora număr este infinit de mare, iar alta compusă din restul ființelor organice. Aceste două lumĭ se luptă una cu alta din timpurile geologice cele maĭ îndepărtate. La început, omenirea avea în contra lumeĭ invizibile aparate inconștiente, dar carĭ totușĭ aveaŭ eficacitate, iar în timpul din urmă știința putînd să descopere microbiĭ a putut să dea peste nouĭ arme de luptă. Citează apoĭ un exemplu cum la început oameniĭ dintr'o anume localitate puteaŭ să reziste boalelor, din cauză că se aclimatizaŭ cu aerul infecțios și deprinderea aceasta devenind apoĭ ereditară urmașiĭ acelor oamenĭ nu se maĭ puteaŭ îmbolnăvi; pe cînd daca în acea localitate ar fi venit oamenĭ din altă parte s'ar fi îmbolnăvit de sigur.

Așa se întîmplă și astăzĭ chiar prin Africa unde Europeiĭ se îmbolnăvesc de frigurĭ galbene și mor, pe cînd indigeniĭ rezistă.

O armă de luptă

Știința în lupta pe care o duce de multă vreme în contra lumeĭ invizibile, a ajuns să descopere o armă bună de luptă. Această armă constă în a se lua sîngele amestecat cu microbĭ de la un animal și a'l întrebuința ca vaccin.

Acest vaccin depinde însă de tăria sîngeluĭ animaluluĭ de la care a fost luat, căcĭ nu orĭ-ce sînge amestecat cu microbĭ poate sa producă un vaccin bun.

După Jenner care a descoperit vaccinul în contra vărsatuluĭ, Pasteur a inventat maĭ multe metode de vaccinațiune. El a arătat că pentru a face maĭ rezistent un animal în contra uneĭ boale infecțioase trebuĭe să se inoculeze acestuĭ animal cultura slăbită a microbuluĭ, obicĭnuind ast-fel organismul animaluluĭ să se lupte și cu microbul puternic. Alțĭ savanțĭ însă, precum Meschnicoff, crede că există în organism un fel de celule carĭ formează o adevărată armată de luptă în contra microbilor. Și în adevăr s'a putut constata că acolo unde în organismul animalelor se găsesc microbĭ se pot vedea și celule carĭ sînt în luptă cu microbiĭ.

Rezultatul acesteĭ lupte depinde însă și de la tăria celulelor și aceea a microbilor.

Alte arme de luptă.

Afară de celule, carĭ mănîncă microbiĭ, maĭ avem alte arme de apărare artificiale, precum sînt substanțele chimice dizolvate, substanțe produse de microbĭ, *toxinele.*

Injectîndu-le cîte puțin și treptat în pĭelea animaluluĭ, se dă naștere în sîngele animaluluĭ la o altă substanță chimică care neutralizează nu numaĭ efectul toxinelor, dar care omoară chiar și microbiĭ boaleĭ corespunzătoare.

Combaterea turbăreĭ.

Condus de acest principiŭ, D. Babeș spune că încă de acum cîțĭ-va anĭ a reușit să dovedească că și în potriva turbăreĭ se poate face vaccinațiune.

Turbarea, spune conferențiarul, e foarte respîndită la noĭ în țară din cauză că rasa cîinilor vagabonzĭ e prea mult tolerată de autorităță.

D-sa spune că dintr'o miĭe de oamenĭ carĭ sînt infectațĭ de această boală, abia vr'o 500 poate veni la institutul din Bucureștĭ, vr'o 200 la Iașĭ, iar restul, negreșit, cade victima acesteĭ teribile boale.

Vaccinarea în contra turbăreĭ, spune D. Babeș, constă în injecțiunĭ cu substanțe din măduva spinăreĭ epurilor de casă morțĭ de turbare. Prin vaccinațiune, boala la pacient se manifestă pînă la 20 zile, iar fără vaccinațiune se manifestă și pînă la 3 lunĭ după mușcătură,

Simptomele turbăreĭ se manifestă prin frigurĭ, vărsăturĭ, visurĭ teribile, etc.

Mușcăturile de lup, după cum afirmă conferențiarul, sînt foarte grave, ele fiind făcute maĭ mult la cap și chiar în institutul luĭ Pasteur, puținĭ din nenorociții mușcațĭ de lup aŭ putut fi scăpațĭ cu viață.

D. Babeș spune că din experiențele făcute a constatat că dacă sîngele animalelor mușcate conține o substanță care paralizează virusul turbăreĭ, vindecarea se poate căpăta într'un timp foarte scurt. Acesta fiind un metod propriŭ al D-sale, D. Babeș spune rezultatele ce le-a obținut în urma aplicăreĭ. Dintre 30 de oamenĭ bolnavĭ de turbare în mod grav și carĭ aŭ fost refuzațĭ de alte institute, D-sa spune că aplicînd la 15 din eĭ metoda luĭ Pasteur, 4 aŭ murit; iar la ceĭ-l'alțĭ 15, aplicînd metoda sa, n'a murit nicĭ unul (Aplauze unanime.)

Conferențiarul spune că acest metod fiind maĭ în urmă cunoscut de Behring, asistentul D-ruluĭ Koch din Berlin, l'a perfecționat și l-a numit *seroterapie*, de oare ce în caz de sînge se întrebuințează serul sîngeluĭ de la animalul vaccinat. Conferențiarul explică apoĭ și arată cum se procură materiile de vaccinație și cum se fac injecțiunile. Seroterapia s'a maĭ întrebuințat și la alte boale infecțioase, ca difteria, tuberculosa, febra tifoidă și altele.

Vindecarea tuberculozeĭ

Studiul seroterapieĭ s'a întins și maĭ departe, zice conferențiarul. In lumea invizibilă s'a maĭ constatat o speță de microbĭ numițĭ streptococĭ, carĭ sînt ceĭ maĭ periculoșĭ. Cu toate acestea știința luptă mereŭ pentru a continua cu descoperirile pe terenul seroterapieĭ, care se poate aplica cu succes la boalele cele maĭ grave, ca frigurile puerperale, brînca, scarlatina, variola, difteria și febra tifoidă.

D. Babeș sfîrșind anunță că D-sa în unire cu asistentul săŭ, D. Dr. Proca, continuă cu aplicarea seroterapieĭ în contra tuberculozeĭ și spune că experiențele făcute pînă acum asupra animalelor aŭ dat rezultate satisfăcătoare și în curînd crede că metoda sa o va putea aplica și la oamenĭ.

Aplauze zgomotoase acoper ultimele cuvinte ale conferențiaruluĭ.

Gaur.

Moartea luĭ Ambroise Thomas

PARIS, 31 Ianuarie.—Ambroise Thomas a murit.

Marele compozitor francez s'a născut la Metz în 5 August 1811. Din operile sale cele maĭ cunoscute cităm *Carnavalul de Veneția* (1857) și *Mignon* (1866), aceasta din urmă maĭ cu samă rămasă clasică în repertoriul francez.

L'a înlocuit pe Spontini ca membru al academieĭ franceze la 1871 și pe Auber, ca director al conservatoruluĭ, la 8 Iulie 1871.

CRONICA

Moțiunĭ.

Fața cu chestia Transvaaluluĭ și neputința luĭ Mitiță Scuza... de a împăca spiritele recalcitrante —și considerînd răceala de tuciŭ a luĭ Mihaiŭ-Viteazul fața cu colosalul gheșeft de la așezămintele brîncovenești,—plus pomana luĭ Ghenadie, — partidul nădejdist a binevoit a se pune pe lucru și a dat naștere următoarelor moțiunĭ de cea maĭ emoționantă specie:

I. Moțiune

Noĭ, membri aĭ partiduluĭ nădejdist, avînd în vedere că un capitalist infam anume Durieu a deschis o berărie în Capitală și debitează chiar bere, pe cînd „brutăria muncitorilor“ n'a putut produce nicĭ o firimitură de pîĭne;

Avînd în vedere că un singur om ca Durieu nu înseamnează o grupare de exploatare a bereĭ după cum ar prevede statutele, dacă ar avea statute;

Avînd în vedere că berarul Durieu nu urmărește de cît scopul burghez de a lovi în gruparea nădejdistă servind șefuluĭ săŭ halbe cu un guler de patru degete, ceea ce-ĭ o pagubă pentru nădejdistul gîtlej al șefuluĭ negru;

Declarăm:

Nu ne unim și nu ne vom uni nicĭ-odată cu acest sistem de a potoli setea șefuluĭ sincer al partideĭ și hotărîm să bea de acum înainte halbe la berarul Boĭeru.

Trăiască Micado!

II Moțiune

Noĭ membriĭ ș. c. l.

Avînd în vedere că sînt gazete democratice, burgheze și etc. carĭ aŭ un tiraj de opt orĭ maĭ mare de cît gazeta partideĭ, îĭ somăm pe ceĭ cu zisele gazete să ne comunice numaĭ de cît cine le-a dat voĭe să se întindă la cașcaval pe cîtă vreme noĭ, luptătoriĭ credincioșĭ pentru cauza nădejdizmuluĭ, nicĭ cu mărcĭ nemțeștĭ n'am putut face brînză.

In cas de nerăspuns ne declarăm solidarĭ cu mitropolitul Ghenadie.

Trăiască Cefyvajo!

Bac.

BULETIN ATMOSFERIC

Institutul meteorologic

București, 31 Ianuarie 1896, 12 ore ziua

Inălțimea barometrică la . . . . . 0°.758.6
Temperatura aeruluĭ C° 79
Vîntul: slab de la SW
Starea ceruluĭ: noros
Temperatura maximă de erĭ plus 12°
" minimă de astăzĭ — 2°
Temperatura la noĭ a variat între plus 14° și — 3°

Timp închis aproape în toată țara. La Constanța brumă; la Sinaia, Bucureștĭ și Craiova ceață. La Dorohoiŭ și Turnu-Severin puțină ploaĭe. Barometrul a scăzut pretutindenĭ mijlociŭ cu 3 milimetri; temperatura a crescut în toată țara mijlociŭ cu 2 milimetri. Cea maĭ scoborîtă temperatură a fost, de 3 grade sub zero, la Strehaea și Baia de Aramă.

Azĭ timp liniștit și călduros.

INFORMAȚIUNĬ

Inarmarea Bulgarieĭ

Aseară, pe la orele 5, pe cînd ziarul nostru era pus sub presă, am primit vestea că serioase pregătirĭ de războiŭ se fac în principatul vecin de peste Dunăre.

Alergînd după informațiunĭ maĭ precise am aflat că la ministerul nostru de externe s'a primit erĭ o telegramă prin care se făcea cunoscut că Sobrania a votat un credit de zece milioane pentru armament și munițiunĭ.

Votul Sobraniei

Modul cum s'a stors Adunăreĭ bulgare acel credit este foarte semnificativ.

La sfîrșitul ședințeĭ cînd maĭ toțĭ deputațiĭ din opoziție părăsiseră Sobrania, s'a pus la ordinea zileĭ un credit de treĭ milioane.

Puținiĭ opozanțĭ rămașĭ în sala de ședință protestară împotriva acestor înarmărĭ maĭ ales acum cînd prietenia cu Rusia este un fapt îndeplinit.

Guvernamentaliĭ inzistă ca votul să se dea chiar în ședința aceea și creditul propus întâĭ de treĭ milioane se urcă la „zece milioane“ și este admis.

Impresia generală

Acest vot, în condițiile în carĭ a fost dat, a produs o impresie penibilă în toate cercurile politice din Bulgaria.

Imediat telegrame s'aŭ expediat de către reprezentanțiĭ puterilor străine din Sofia către guvernele respective.

Consfătuiri la D. Fonton

Indată ce D. Dim. Sturdza, ministru de externe, a primit vestea despre votul Sobranieĭ, D-sa s'a dus la Palat de a comunicat faptul Regeluĭ, și tot aseară pe la orele 10, însoțit de D. Stoicescu, ministru de lucrărĭ publice a făcut o vizită D-luĭ Fonton, ministrul Rusieĭ în Bucureștĭ.

Corpul diplomatic la D. Fonton

Pe cînd miniștri sus numițĭ se aflaŭ la legațiunea rusească a sosit pe rînd aproape tot corpul diplomatic din capitală.

Ora 12 noaptea

In acest moment consfătuirea la legația rusească urmează, D. Dimitrie Sturdza n'a părăsit încă palatul legațiuneĭ.

In urma însărcinăreĭ ce s'a dat de către Statul-major al armateĭ depozitelor de recrutare de a procede d'impreună cu o comisiune instituită adhoc în fie-care județ, la înscrierea oamenilor ce vor forma batalioanele de milițiĭ, s'a primit aproape de la toate depozitele primele situațiĭ prin carĭ se dă aproximativ numărul oamenilor ce va avea fie care batalion.

Marțĭ seara, principele Dimitrie Ghyka se afla în Magazinul Universal, unde s'a întîlnit cu douĭ amicĭ aĭ săĭ, cu carĭ vorbind despre politica actuală a zis: «Eŭ consider pe D. D. Sturdza incapabil de a putea conduce cu succes destinele partiduluĭ național-liberal; maĭ cu seamă în urma conflictuluĭ în care a intrat cu D-niĭ Stolojan și Fleva, carĭ numără mulțĭ partizanĭ în Cameră.»

Liga anti-paladistă

Maĭ mulțĭ tinerĭ deputațĭ sînt decișĭ a combate cu energie proĭectul de lege al D-luĭ Palladi, ca anti-constituțional.

Prin această lege statul ar deveni proprietar asupra tuturor bălților și chiar acele de pe proprietățile private, asupra tuturor rîurilor, păraelor și bălților formate din scurgerea acestora.

Lupta

E foarte lesne de înțeles că această luptă ce se va da Oculteĭ, cu toate forțele întrunite de către inamicĭ, nu e îndreptată atît în contra legeĭ, ci maĭ mult în contra D-luĭ ministru al domeniilor.

Proba cea maĭ evidentă în sprijinul celor ce expunem, este că în caz de nereușită la primul atac, D. Palladi va avea de susținut un adevărat asalt, de astă dată, la discuțiunea generală a Budgetuluĭ general al ministeruluĭ săŭ și anume asupra capitolelor «pescuituluĭ» și al «minelor».

Programul de la Iași

Cu ocazia votăreĭ capitoluluĭ cheltuelilor pentru explorațiunile miniere, se vor adresa maĭ multe interpelărĭ D-luĭ Sturdza, căruĭa se va cere o minuțioasă socoteală de tot ceea ce a promis cînd era în opoziție și de neexecutarea nicĭ unuĭa din punctele programuluĭ de la Iașĭ.

Promotoriĭ

D. Palladi va fi viŭ atacat și se va căuta a i se demonstra că D-sa e departe de a corespunde misiuneĭ ce i s'a încredințat.

Promotoriĭ campanieĭ aceștia sînt D-niĭ Stolojan și Fleva, și poate și D. Pâucescu, după reîntoarcerea sa din străinătate.

D. general Budișteanu a primit 27 din cele 35 de amendamente ce s'aŭ propus în secțiunile senatuluĭ la discuția proĭectuluĭ de lege asupra avansărilor în armată.

D. general Gh. Anghelescu este numit raportor al acestuĭ proĭect de lege. care va veni săptămîna viitoare în discuția generală a Senatuluĭ.

In cercurile colectiviste bine informate, se vorbește de numirea D-luĭ C. Iliescu ca șef de cabinet al ministeruluĭ de interne. Aceasta ca o compensațiune momentană ce se dă D-luĭ Iliescu în schimbul tuturor prefecturilor ce i s'aŭ tot promis pînă acum.

D. Inspector sanitar doctor Blazian a plecat aseară în Moldova, luînd o mare cantitate de *Serum antidifteric*, pe care l va distribui medicilor de județe din regiunile bîntuite de angina difterică. D-sa va inspecta apoĭ diferitele comune și va adresa în urmă raportul săŭ direcțiuneĭ generale sanitare.

O comisiune compusă din maĭ mulțĭ ofițerĭ superiorĭ de cavalerie, avînd ca președinte pe D. general Băicoianu, se ocupă cu modificarea harnașamentuluĭ acesteĭ arme și aplicarea la șea a unuĭ mecanism prin care să se poată fixa la șea lancea în cazul cînd soldatul ar fi nevoit să întrebuințeze, carabina.

O afacere scandaloasă

Aventurile unuĭ șef de gară.—Pregătirile unuĭ atac.—Executarea.—Inchis în bucătărie. — Scăparea pe fereastră. — La parchet.

De cît-va timp, funcționează ca șef al găreĭ Sărulești de pe linia Turnu-Măgurele un tînăr în vîrstă de vr'o 26 anĭ, cu o figură simpatică. El se numește Orăscu. După puțin timp de la venirea sa ca șef al acesteĭ stațiĭ, tînărul Orăscu făcu cunoștința D-luĭ Leontides, proprietarul uneĭ moșiĭ învecinate, și cu metresa acestuia, D-na Elena D.....

BURSA DIN BUCURESCI

Cursul de la 31 Ianuarie (12 Februarie) 1895

5% Renta r. p.	101 1/4	Acț. B. Agricole	—
5% Renta am.	100 1/4	Dacia România	—
5% » (92—93)	99 1/4	Naționala	—
5% » am.	99 1/4	Patria	—
6% Obl. rur.	102	Construcții	—
Pensiunĭ	290	SCHIMB	
5% Obl. c. Buc.	96 1/2	Londra	25.3027 1/2
5% » (1890)	97	Paris	100.25.15
5% Fonc. rur.	92 5/8	Viena	209 3/4
5% » urb.	101	Berlin	123.75.60
5% » »	88 7/8	Belgia	99.35
5% » » Iașĭ	81 1/4	Scont B. n.	8
5% Obl. bazalt	—	Avans. » v	6
Banca Naț.	—	» C. dep.	6 1/2

FOIȚA ZIARULUI „ADEVERUL“

Săptămîna literară

Liga tinerimeĭ, *comedie în 5 acte de Ibsen, traducere de D. Hussar.*
Țesătoriĭ, *dramă în 5 acte de G. Hauptmann, trad. de Marian și Mons.*

In orașul în care se petrece acțiunea, sînt două partizĭ. Partidul liberal reprezentat prin speculantul parvenit Monsen, și partidul conservator în cap cu șambelanul Malsberg. Pînă acuma acesta din urmă a avut puterea, de oare-ce slujbașul săŭ Dransfeld, arendașul domeniilor, a fost deputatul localitățeĭ în Cameră. Avocatul Steinhoff, un tînăr ambițios, energic, fără scrupule și înzestrat cu o elocuență vulgară, vine în această localitate, cu idealul de a ajunge prin politică și de a lua o fată cu avere. Respins fiind de șambelan, care refuză de două orĭ de a-l primi, și care-l numește demagog și „vîntură-țară“, și primit pe de altă parte de Monsen, Steinhoff intră, se înțelege, în partidul liberal. La serbarea de la 17 Maiŭ, a aniversăreĭ constituțieĭ, ține și un discurs la o întrunire populară, în care vorbește de „strigoiŭ“, de „asuprire“, de „vițelul de aur“, făcînd mereŭ aluzie la Malsberg, care e de față. Acesta însă crede că e vorba de Monsen, și văzînd că tînărul orator ține cu conservatoriĭ, îl invită la masă printr'o scrisoare. Intre acestea, Steinhoff înființează „Liga tinerimeĭ“, și este ales președintele Ligeĭ. Primind scrisoarea șambelanuluĭ, el crede că acesta vrea să-l cumpere, și de aceea începe deja să se lepede de Monsen. Neînțelegerea dintre Steinhoff și Malsberg încurcă cu totul intriga pieseĭ. Steinhoff nu maĭ știe de cine și de ce să ție ca să parvie. Oscilează mereŭ între liberalĭ și conservatorĭ, și face curte cînd luĭ Monsen, Herta, cînd birtășițeĭ, D-na Rundholm, cînd ficeĭ șambelanuluĭ, Agnes. Pînă la sfîrșit Ibsen ne ține incordat, și fie-care rînd ne surprinde. Autorul pare că a vrut să se răzbune asupra politicianilor, căcĭ pe Steinhoff îl face complectamente ridicol, și la urmă îl lasă fără mandatul de deputat, fără Hertha, fără D-na Rundholm și fără Agnes. Totu-șĭ ne spune prin gura luĭ Drausfelt că acest *fiasco* al tînăruluĭ politician ambițios și fără scrupule, e numaĭ momantan și că peste 10—15 anĭ el va fi de sigur în Cameră săŭ în minister.

* * *

Dacă această comedie are o teză, ca toate pĭesele mareluĭ dramaturg norvegian, apoĭ este de sigur aceea, exprimată și în *Dușmanul poporuluĭ*, că în politică ĭaŭ parte două elemente: pe de o parte conducătoriĭ ambițioșĭ și interesațĭ, pe de alta, mulțimea proastă și ignorantă care urmează pe cel maĭ demagog. Și aicĭ șambelanul Malsberg, aristocratul, e cel puțin de o cinste orgolioasă și ireproșabilă în viața privată, pe cînd Monsen e un om absolut nescrupulos și imoral.

Dar comedia luĭ Ibsen e scrisă maĭ mult pentru a ne amuza prin încurcăturile acțiuneĭ, de cît pentru a ne dovedi teza pe care am indicat-o. In adevăr, această teză, este foarte puțin dezvoltată și autorul în analiza moravurilor politice se oprește numaĭ la suprafață. Pe de altă parte, chiar caracterele sînt schițate numaĭ în fugă. Totu-șĭ tipurile originale abundă.

Așa este bătrînul maniac Daniel Heire, care-ĭ un adevărat *enfant terrible*, și care, spunînd fie-căruĭa adevărul în față— ăsta-ĭ privilegiul luĭ recunoscut, — și fiind în același timp foarte pătrunzător, produce multe situațiĭ comice.

Selme, mare muzicantă, nora luĭ Malsberg, indică deja pe Nora. Ea a fost mult timp tratată ca o copilă de bărbatu săŭ Erich. Acesta o scutește de orĭ-ce grijă, dar la urmă e nevoit să-ĭ mărturisească, că e mirat, și îĭ cere să împărtășească nenorocirea cu el. Și atuncĭ ea se revoltă că pînă acuma îĭ s'aŭ ascuns toate, și amenință să-l părăsească“. Dar în curînd se împacă cu Erich și rămîne la amenințare.

Bastian, fiul luĭ Monsen, e inginer de podurĭ. A construit odată un pod, dar cum spune bătrînul Heire, a incordat prea mult arcul poduluĭ, așa că în curînd acesta s'a dus *ad undas*. Totușĭ Bastian e mereŭ indignat că lucrările comunale se daŭ la străinĭ.

Liga tinerimeĭ nu e dintre cele maĭ bune pĭese ale luĭ Ibsen. Dacă însă se va da la Teatrul național, va avea de sigur un mare succes, avînd în vedere mulțimea personagiilor, încurcăturile intrigeĭ și repeziciunea acțiuneĭ.

Traducerea în general e bună.

* * *

„Țesătoriĭ“, drama luĭ Gerhart Hauptmann, e unică în felul eĭ, de oare-ce nu lucrează cu aceleașĭ personagiĭ pînă la sfîrșit. Autorul s'a încercat să facă în dramă, ceea ce Zola a făcut de mult în roman, psihologia mulțimeĭ. *Germinal* are același subĭect ca și drama luĭ Hauptmann; și modul de tratare se aseamănă cu deosebire că la dramaturgul german lucrătoriĭ rămîn oamenĭ în toată mizeria lor, pe cînd la Zola sînt brute, saŭ chiar automate pur și simplu.

Țesătoriĭ e luat după o carte cunoscută a istoricului german Wolf, prietin intim al luĭ Karl Marx. Cartea e intitulată *Istoria revoltelor din Silesia* și are o prefață de marele cugetător socialist. Asta v'o spun ca să vedețĭ că capodopera luĭ Hauptmann e revoluționară pînă și în obîrșia eĭ, de și autorul se leapădă de orĭ-ce tendințĭ subversive.

In actul întîiŭ asistăm la scena mișcătoare cînd lucrătoriĭ predaŭ lucrul și sînt fără milă jefuițĭ de expeditorul Pfeifer, funcționarul fabricantuluĭ Dreissiger. Bărbațĭ, femeĭ, copiĭ așteaptă umilițĭ ca înaintea judecățeĭ din urmă, și-șĭ istorisesc fie-care sfășietoarele suferințĭ de acasă. In înghesuĭală, un copil de 8 anĭ, care a venit cu lucrul părinților, leșină de foame, ceea ce dă prilej fabricantuluĭ să ție lucrătorilor un curs de morală. Frumoasă e de asemenea scena cînd lucrătorul *obraznic* Bäcker. îĭ spune adevărul în față, luĭ Dreissiger și-șĭ bate joc de dînsul cu mult humor. Actul al doilea se petrece la bătrînul Baumert. Nevasta luĭ e paralizată, cele două fete lucrează, dar sînt slabe, numaĭ pĭele și oase. August, băĭatul, e idiot. Fiind-că n'aŭ mîncat carne de doĭ anĭ, Baumert a prins un cocoș rătăcit și l-a tăiat. Dar stomacul luĭ nu maĭ poate mistui carne, de aceea o varsă îndată ce o mănîncă. Tînărul Iäger le citește *Judecata sîngeroasă*, cîntecul țesătorilor și produce un efect magic. Toate aceste schelete se enthusiasmează pînă la delir și tremură de furie repetînd vorbele cînteculuĭ. Această scenă e așa de puternică, încît acela care a citit-o și n'a fost sguduit, de sigur că nicĭ odată n'a înțeles și nu va înțelege vre-o operă literară. In actul al III-lea vedem pregătirea revolteĭ la cărcĭumă. In actul al IV-lea lucrătoriĭ pătrund la Dreissiger,— care fuge cu toțĭ funcționariĭ — și dărîmă toate. In actul final, lucrătoriĭ după ce-aŭ dărîmat și alte fabricĭ din apropiere, se luptă cu jandarmiĭ. Bătrînul Hilze, e bigot și rămîne tot timpul la războiul luĭ, unde, zice el, D-zeŭ l'a așezat. Fiŭ săŭ Gotlieb, pe cale de a asculta pe tatăl săŭ, e numit laș de nevastă-sa Luiza și silit să intre printre ceĭ l'alțĭ țesătorĭ. Hilze moare la războiul luĭ, pătruns de un glonte, și în ultimul moment aflăm că jandarmiĭ aŭ fost măcelărițĭ de țesătorĭ.

Ne pare răŭ că spațiul restrîns ne-a oprit de a face măcar pe scurt rezumatul acesteĭ geniale drame sociale, care s'a jucat anul trecut de o trupă germană la teatrul Lyric, și a produs un entuziazm nespus.

Această dramă este o înșirare de scene, tablourĭ, episoade, a căror unitate o face ideĭa pieseĭ, pregătirea și săvîrșirea revolteĭ țesătorilor. Fie-care cuvîut e la locul săŭ și nu poate lipsi, fără ca să dispară un detaliŭ interesant asupra vĭețeĭ țesătorilor.

Traducerea e bine făcută; dar de oare-ce drama în original e scrisă în dialectul șlezian, ar fi trebuit ca și traducerea să se facă într'un dialect popular romînesc. Altfel pĭesa pĭerde mult din farmecul eĭ.

Hăssan.

D. Leontides e în vîrstă de peste 60 de anĭ. Tînăruluĭ șef de gară nu ĭ-a fost greŭ să obție în curînd grațiile numiteĭ Doamne și să devie favoritul eĭ.

Intîlnirile între amorezațĭ fiind cît se poate de dese, faptul a fost simțit de bătrînul Leontides, care a plătit servitorii să observe cea maĭ mică mișcare ce s'ar întîmpla acasă în lipsa sa și să i o aducă la cunoștință. Ast fel D. Leontides a aflat că femeia sa îl înșală cu șeful gărei.

Pregătirile ataculuĭ

D. Leontides, care ținea foarte mult la femeia sa cu care trăia de 13 anĭ, ĭ-a cerut să întrerupă orĭ-ce relațiĭ cu Orăscu, amenințîndu-o că de alt-fel o va alunga din casă. Tînăra femeie însă, care se vede că iubia pe amantul săŭ, n'a putut să renunțe așa ușor la aceasta și continuă să se întîlnească cu dînsul, dacă nu acasă, în altă parte. D. Leontides, în fața acesteĭ purtărĭ și din cauză că nu putea să se despartă de femeia la care ținea, s'a hotărît să se răzbune în contra aceluĭa care-ĭ pricinuia atîtea neplăcerĭ. Din cauza vîrsteĭ însă, neputînd cere personal satisfacție luĭ Orăscu însărcina pe un nepot al săŭ ca să'l satisfacă.

Executarea

Nepotul D-luĭ Leontides, D. Anastase Ceară, care și D-sa e arendtș în acea localitate, primind această misiune, se înțelese cu un servitor al săŭ anume Eftimie Zissu, și a doua zi seara se puse la pîndă împreună cu servitorul în curtea unchiuluĭ săŭ, și cînd Orăscu trecu pe dinaintea caselor, așteptînd poate o întrevedere cu iubita sa, de odată se pomenește înconjurat de Ceară și Zissu, care luîndu'l pe sus l'aŭ dus într'o bucătărie. Aicĭ, ambiĭ agresorĭ aŭ început să-l lovească pe Orăscu într'un mod barbar cu pumniĭ, cu bățul și la urmă cu o frînghie, dînd unde nemereaŭ. Această bătaie a durat mult timp, iar victima nu maĭ avea putere nicĭ să strige ajutor. In timpul bătăieĭ, se zice, D. Leontides nu era acasă, iar femeieĭ sale ĭ-a fost teamă să intervie.

Inchis în bucătărie

Nepotul D-luĭ Leontides, după ce s'a săturat bătîndu-l pe Orăscu, l'a închis în bucătărie, unde l'a ținut timp de 24 de ore fără mîncare și fără nicĭ un pic de apă.

D. Leontides se întorsese acasă și de și avea cunoștință despre această barbarie, totușĭ n'a intervenit de loc pentru eliberarea luĭ Orăscu, ba încă se declara satisfăcut de ceea ce i se întîmplase.

Personalul din gară, care nu știa despre soarta șefuluĭ găreĭ, eraŭ foarte îngrijațĭ văzînd că nu vine o zi întreagă la serviciŭ.

Scăparea pe fereastră

Către seară tocmaĭ, cînd victima își maĭ recăpătase puține forțe, se sili să desfacă grătiile de la fereastră pe unde cu mare greutate a putut eși fără a fi observat de ceĭ carĭ îl sechestraseră. Ingrozit și slăbit de ceea ce pățise, bietul șef își luă drumul către casă.

La parchet

Fără să maĭ anunțe direcția de ceea ce pățise, victima luĭ Ceară veni la Bucureștĭ, unde denunță parchetuluĭ toată pățania.

In urma acestuĭ denunț, atît D. Ceară cît și complicele săŭ aŭ fost citațĭ imediat la cabinetul judecătoruluĭ de instrucție No. 1.

Astăzĭ saŭ mîine vor maĭ fi citațĭ la parchet atît D. Leontides cît și femeia sa.

D. colonel Obedeanu va lua cuvîntul cel d'întîiŭ în Senat pentru a combate proiectul de lege ce D. ministru de rezbel ar fi declarat că voiește a prezinta pentru rechemarea în serviciul activ al armateĭ a D-luĭ general Gh. Anghelescu.

Botezul prințuluĭ Boris

Recunoașterea prințuluĭ Ferdinand. — Delegațiĭ Rușĭ și Turcĭ.—Ambasador turc extraordinar.

VIENA, 31 Ianuarie.— *Corespondența politică* află că reprezentanțiĭ turcĭ pe lîngă puterile semnatare ale tratatuluĭ din Berlin aŭ răspuns că aŭ și dat urmare cerereĭ de aderare pentru recunoașterea prințuluĭ Ferdinand.

Nota relativă a Porțeĭ s'a remis ierĭ cabinetuluĭ Vienez.

VIENA, 31 Ianuarie. Generalul rus Golenitschew a plecat azĭ dimineață la Sofia.

SOFIA, 31 Ianuarie.—D. Lacau, girant al consulatuluĭ general francez, a anunțat că este însărcinat de ministrul afacerilor străine la Paris, de a reprezenta Francia în mod oficial la ceremonia convertireĭ prințuluĭ Boris.

Se asigură că agentul diplomatic al Serbieĭ, D. Danitch, va reprezenta pe regele Alexandru la ceremonia conversiuneĭ prințuluĭ Boris.

SOFIA, 31 Ianuarie.—Astă-seară va fi la palat un prînz de 70 de tacîmurĭ în onoarea exarculuĭ. Miniștriĭ și înaltul cler al Bulgarieĭ vor azista la acest prînz.

SOFIA, 31 Ianuarie. — Un tren special a adus acĭ, după amiazĭ, pe trimișiĭ extraordinarĭ aĭ Sultanuluĭ, generalul Mustter-pașa și D. Kostaki Karatheodory, precum și pe noul comisar otoman la Sofia, Yazi-Bey.

Trimișiĭ Sultanuluĭ aŭ fost salutațĭ la Filipopoli de autoritățĭ.

La gară era o mulțime foarte mare. — Printre personagiile oficiale s'aŭ observat: D. Stanciow, locot.-colonel Markow, adjutantul prințuluĭ, miniștriĭ și biuroul Camereĭ care ridicase ședința spre a putea asista la recepțiune.

S'aŭ auzit urale prelungite la sosirea trimișilor carĭ aŭ fost conduși în oraș în trăsurĭ de ale curțeĭ, în mijlocul uneĭ mulțimĭ foarte marĭ.

SOFIA, 31 Ianuarie.— Programul amănunțit al serbărilor nu se cunoaște încă; se asigură că acest program se va elabora azĭ.

Străzile carĭ conduc de la gară la palat și de la palat la catedrală, sînt decorate în mod măreț cu drapele bulgare și rusești și cu culorile familieĭ imperiale a Rusieĭ.

La sosirea trimișilor Sultanuluĭ, gara era împodobită cu drapele otomane.

SOFIA, 31 Ianuarie. — *Agenția Balcanică*, zice că delegațiĭ Sultanuluĭ aŭ fost obiectul unor ovațiunĭ din cele maĭ cordiale de la granița bulgară pînă la Sofia.

La sosirea lor la palat, garda era sub arme.

Karatheodory-pașa a remis prințuluĭ o scrisoare a Sultanuluĭ acreditîndu-l ca ambasador extraordinar.

După puțin, prințul 'i-a înapoiat vizita.

ȘTIRI MARUNTE

Revista bilunară „Lumina" din Iașĭ, care apare la 1 Februarie, se va pune în vînzare Sîmbătă 3 Februarie.

* Prin *Monitorul Oficial* de azĭ s'a promulgat legea pentru modificarea unor articole din legea organică a caseĭ de depunerĭ, cu privire la dreptul statuluĭ de a împrumuta de la această casă pînă la suma de 20 milioane cu procent de 4 la sută.

EDIȚIA III

Ultime Informațiunĭ

Gazeta *abia a eșit la lumină și neînțelegerile aŭ izbucnit în comitetul de redacțiune.*

Ni se comunică cum că D. Procopie e hotărît să se retragă din combinație.

In fața situațiuneĭ generale și a incapacitățeĭ dovedite a liberalilor pentru a guverna țara, conservatoriĭ și junimiștiĭ aŭ hotărât să se organizeze cât maĭ repede, să fuzioneze și să înceapă campania de răsturnare.

In acest scop a fost chemat de urgență și D. Alexandru Lahovari, care se află la Paris.

Conservatoriĭ vor să atragă aproape de eĭ și pe cele-l'alte nuanțe opozante cu carĭ să dea guvernuluĭ marele asalt.

Lupta va începe la toamnă, și, până atuncĭ, se crede că D. Carp va fi proclamat șeful partiduluĭ.

O parte din acționariĭ Banceĭ Agricole aŭ luat hotărîrea să convoace o Adunare intimă a acționarilor, pentru Duminică 4 Februarie ora 1 jum., în localul Camereĭ de comerciŭ.

E vorba să se discute, înainte de întrunirea Adunăreĭ generale, măsurile ce ar trebui luate pentru ridicarea instituțiuneĭ.

Un mare număr de învățătorĭ din țară vor adresa peste cîte-va zile un memoriu D-luĭ ministru al instrucțiuneĭ cum și corpurilor legiuitoare, pentru a le expune starea școaleĭ rurale, cerînd și ameliorarea pozițiuneĭ lor.

Ni se comunică din Craiova că zilele trecute, cu ocazia celebrăreĭ cununieĭ D-luĭ Ștefan Busuioceanu, funcționar, cîți-va tinerĭ turmentațĭ de băutură, pătrunzînd în biserică, aŭ luat la bătaie pe mireasă, pe mire și pe nuntașĭ.

O învălmășeală teribilă s'a petrecut în biserică. Preotul a încetat oficiarea, iar lumea, de spaimă, fugea care în cotro vedea.

Cu multă greutatea bătăușiĭ carĭ eraŭ înarmațĭ cu revolvere și ciomege aŭ fost prinșĭ și dușĭ la parchet unde după cercetările făcute li s'a dat mandate de arestare.

Inarmarea Bulgarieĭ.

Cu privire la votul de erĭ al Sobranieĭ cercurile politice de la noĭ sînt de părere că grave evenimente politice sînt în ajun de a isbucni.

Maĭ multe intrevederĭ aŭ fost astă zĭ în această privință între bărbațiĭ noștri politicĭ marcanțĭ.

Un schimb viŭ de telegrame urmează între ministerul nostru de externe și agentul consular al Românieĭ la Sofia.

D. C. Ionescu, fost redactor la *Romînul*, 'și-a trecut cu laude licența în filozofie.

Il felicităm și îĭ urăm succese numeroase.

Curtea de Apel a amînat pentru mîine pronunțarea sentințeĭ în procesul dintre D. Pană Buescu și societatea „Unirea".

Alaltăerĭ a avut loc în sala Ateneuluĭ primul concert dat de societatea muzicală *„Lyra Romînă"* pusă sub direcția D-luĭ Juarez Movilă, institutor din Capitală și absolvent al conservatoruluĭ.

Lume a fost foarte multă. Artiștiĭ carĭ s'aŭ produs aŭ fost foarte aplaudațĭ.

Noua societate promite a fi un factor important pentru răspîndirea muziceĭ la noĭ.

In locul D-lor Capelanu, Moscuna și Dimitrescu, inspectorĭ de poliție demisionațĭ, vor fi numițĭ D niĭ Otnescu, Locot. Niculescu și Durma saŭ Crutescu.

Aflăm că și Oculta va face să apară un ziar al eĭ pe preț de 5 banĭ în toată țara.

Oculta n'are deplină încredere în *Gazeta* fraților Brătianu.

Erĭ, D. Anastase Ceară și servitorul săŭ Eftimie Zissu, autoriĭ barbarieĭ săvîrșite asupra șefuluĭ găreĭ Săruleștĭ, în urma unuĭ lung interogator ce li s'a luat de către judecătorul de instrucție de la cabinetul I, aŭ fost depușĭ la Văcăreștĭ în baza mandatelor de arestare.

La confruntarea ce a avut loc erĭ între D-na Olga Lățescu și compliciĭ săĭ, înaintea judecătoruluĭ de instrucție, s'a petrecat între tinerii prevenițĭ scena următoare:

In urmă declarațieĭ luĭ Șabechi, cum că a săvîrșit faptul ce 'i-se impută, numaĭ după sfaturile amanteĭ sale, aceasta răspunde că Șabechi minte, și a început-o povestire amănunțită a împrejurărilor încă de pe cînd aŭ făcut cunoștință acuzațiĭ și pînă în ultimul timp, cînd din cauza lipseĭ absolute de mijloace Șabechi a îndemnat-o să atragă în cursă pe un cunoscut, spre a'l jefui.

— Mințĭ, drăguță, îĭ spune Șabechi, întrerupînd-o.

— Ba mințĭ D-ta care m'aĭ nenorocit, îĭ respunse arestata furioasă.

Vizitiul, după răspunsurile pe carĭ le-a dat azĭ e pe cale să mărturisească adevărul în această tristă afacere.

Serviciul poliției de siguranță din capitală fiind anunțat telegrafic de către poliția din Tîrgoviște, că în acea localitate s'a găsit un individ ale căruĭ semnalmente sînt identice cu ale autoruluĭ crimeĭ din șoseaua Basarab, a trimis erĭ în acea localitate un agent al poliției însoțit și de o femeie, care cunoaștea persoanal pe criminalul dispărut.

Urmarea foițeĭ *Mortul din tră, ură* **cititoriĭ o vor găsi astă-zi în pag. IV.**

Conferințele de la Ateneŭ

Joĭ 1 Februarie, orele 8 1/2 seara. Ionescu Gion; *Marea frescă istorică a Palatuluĭ Ateneuluĭ*; Duminică 4 Februarie orele 8 1/2 seara, C. Erbiceanu: *Epopeă necunoscută asupra luĭ Mihaĭ Viteazul*; Joĭ 8 Februarie orele 8 1/2 seara, D: I. Ghica: *Antichitatea omuluĭ pe pămînt*; Duminică 11 Februarie, orele 8 1/2 seara, C. Disescu: *Phobiĭ*; Joĭ 15 Feb. orele 8 1/2 seara, Nicolae Bălănescu, *Știința și Statul*. Duminică 18 Feb. orele 8 1/2 seara, Nicolae Iorga: *Aventurierĭ domneștĭ din veacul al XVI*; Joĭ 22 Februarie, orele 8 jum. seara, Alexandrescu Dorna: *Femeile poeților*; Dumineca 25 Februarie, orele 8 și jum. seara, Anghel Demetriescu: *Ce este un poet?* Joĭ 29 Februarie orele 8 și jum. seara Sc. Arion: *Situațiunea economică a țăranuluĭ Romîn*; Dumineca 3 Martie orele 8 și jum. seara, Stavri Predescu: *Criminalitatea politică*; Joĭ 7 Martie orele 8 și jum. seara, Georgescu: *Viața și operile luĭ Aman și Tătărescu*; Dumineca 10 Martie orele 8 1/2 seara, N. Xenopol: *Divinitățĭ moderne*; Joĭ 14 Martie, orele 8 1/2 seara, G. Adamescu: *Societatea romînă la începutul secoluluĭ XIX*; Duminică 17 Martie, orele 8 1/2 seara, Doctorul Luca: *Amorul bolnav*; Joĭ 28 Martie, orele 8 1/2 seara, Xenophon Gheorghiu: *Femeea de astăzĭ*; Duminică 31 Martie, orele 8 1/2 seara, George C. Dragu: *Din viața sufletească a copiilor*; Joĭ 4 Aprilie, orele 8 1/2 seara, M. N. Săulescu: *Reprezentația minorităților*; Dum. 7 Aprilie, orele 8 1/2 seara, Alexandru G. Djuvara: . . . . . ; Joĭ 11 Aprilie, orele 8 1/2 seara, dr. Apostoleanu: *Mișcarea populațiuneĭ țăreĭ pe timp de 50 anĭ (1844—1894)*; Duminică 14 Aprilie, orele 8 1/2 seara, D-na Gheorghiu (Smara: *Despre inteligența femeeĭ*; Joĭ 18 Aprilie, orele 8 1/2 seara, Nicolae Bellu: *Eroismul*; Duminică 21 Aprilie, orele 8 1/2 seara, V. A. Urechiă; *Anul 1896*.

Conferințele ce se vor maĭ ține osebit de cele notate maĭ sus, se vor anunța prin ziare.

ULTIME TELEGRAME

PARIS, 31 Ianuarie.—Afluență considerabilă în culoarele Camereĭ. Se discută în mod viŭ eventualitățile ședințeĭ de mîine; părerile sînt foarte împărțite.

Deputațiĭ se ocupă de asemenea mult de o scrisoare publicată de „Figaro" și adresată, la 13 Iulie 1895, de D. Combes, actualminte ministru al instrucțiuneĭ publice, directoruluĭ drumurilor de fer ale statuluĭ, cerîndu-ĭ să fie numit membru în consiliul de administrație al acestor drumurĭ de fier.

Amiciĭ D-luĭ Combes explică în ce împrejurărĭ s'a scris această scrisoare. Totușĭ e cu putință ca afacerea să fie adusă în fața Camereĭ.

CETTINGUE, 31 Ianuarie.—Se declară ca întemeiată în cercurile bine informate, știrea dată de ziare anunțînd logodna regeluĭ Serbieĭ cu o principesă muntenegreană.

Dezbaterile Parlamentare

CAMERA

Urmarea ședințeĭ de la 31 Ianuarie 1896

D. *Dim. Sturdza* citește maĭ multe proiecte de legĭ însoțite de decretele regale, privitoare la virimente de fondurĭ.

D. *Dobrescu-Argeș* depune maĭ multe petițiunĭ.

D. *Filipescu* depune o petițiune a maĭ multor locuitorĭ prin care cer ca să se scoată în vînzare moșia statuluĭ Govora.

D. *G. Dobrescu* cere biurouluĭ să roage pe D. ministru de interne, ca să-ĭ puie la dispoziție dosarele furniturilor de hîrtie de la fabrica Letea.

D. *A. Moscuna* dă citire proiectuluĭ de lege pentru ridicarea număruluĭ sub-prefecturilor.

D. *Iancovescu* susține proiectul, arătînd că legea făcută de conservatorĭ este în contrazicere cu constituția țăreĭ.

D. *Nicolaescu* arată că prin legea conservatoare, care înmulțea numărul sub-prefecturilor, controlul și administrația nu s'a îmbunătățit, ci s'a perfecționat mașina electorală, înmulțindu-se agenții. Are convingerea că cu maĭ puținĭ funcționarĭ, se va putea face maĭ multă treabă. Propune reducerea lefilor prefecților și ale sub-prefecților de la 1500 și 500, la 1000 și 300 leĭ. In schimb să se înmulțească numărul inspectorilor sanitarĭ.

D. *Dobrescu-Argeș* vorbește în contra sistemuluĭ Cezarian a centralizăreĭ administrative.

D. *Grigore Sturdza* arată că programul D-luĭ Dobrescu, e al tuturor socialiștilor, anarhiștilor și a jacobinilor; susține proiectul actual, fiind că ușurează budgetul statuluĭ.

D. *Al. Marghiloman* arată că guvernul conservator n'a călcat constituțiunea mărind numărul sub-prefecțior și protestează în contra criticeĭ pe care a făcut-o D. raportor Moscuna, camereĭ trecute.

D. *Nic. Fleva* spune că atuncĭ cînd a prezintat ca ministru acest proiect a avut în vedere descentralizarea administrativă. După declarațiile primuluĭ ministru, acest din urmă proiect nu se va prezinta însă de cît la toamnă, termen devenit deja popular pentru toate promisiunile carĭ nu se țin. Programul liberal de la Iașĭ cere desființarea logeĭ jandarmerieĭ rurale, lege care iarășĭ nu se va maĭ prezinta.

D. *V G. Morțun* răspunde D-luĭ Gr. Sturdza, arătînd că acesta caută să sperie mereŭ camera cu spectrul socializmuluĭ și al anarhizmuluĭ.

D. *Delavrancea* răspunde D-luĭ Marghiloman. Zice că D. Morțun dacă crede necesară legea pentru descentralizare nu are de cît să uzeze de dreptul inițiativeĭ parlamentare, pe care nicĭ un guvern n'a putut să-l dorească maĭ larg de cît guvernul actual.

D. *Moscuna* spune că recomandînd legea nu s'a lăsat a fi condus de spiritul de economie financiară.

D. *Dim Sturdza* crede că obiecțiunile carĭ îĭ se fac și în special ale D-luĭ Fleva nu sînt de cît florĭ oratorice, carĭ nu aŭ nicĭ o importanță. Legea descentralizăreĭ nu s'a putut aduce în sesiunea aceasta pentru a nu fi prezintată în mod pripit. E convins că sub-prefecțiĭ sînt inutilĭ în administrația țăreĭ.

Legea se ĭa în considerațiune cu 72 voturĭ.

Se pune la vot art. I al legeĭ și se primește cu amendeamentul ca reședințele sub-prefecților să fie hotărîte de către consiliul de miniștriĭ și prin decret regal.

D. *Poltinos*, la art. 2, declară că dacă nu se menține numărul sub-prefecților în jud. Dîmbovița așa cum a fost fixat de vechia lege a luĭ Rossetti va vota contra proiectuluĭ.

Articolul 2 și cele-l'alte se primesc fără discuție.

Se pune la vot legea în total și se primește cu 63 voturĭ contra 4.

Ședința se ridică la ora 5.

Ședința de la 1 Februarie 1896

Ședința se deschide la orele 2 fără zece m.

Presențĭ 79 D-nĭ deputațĭ.

Banĭ azvîrlițĭ în vînt 2425 leĭ.

Se fac formalitățile obicinuite.

D. *Eug. Stătescu* ministru de justiție: depune mesagiul pentru împămîntenirea D luĭ Skupievski.

D. *Palladi* depune proiectul de lege pentru vînzarea bunurilor statuluĭ, proiect de lege pentru care Camera admite urgența.

SENATUL

Urmarea ședințeĭ de la 31 Ianuarie 1896

Pe banca ministerială: D-niĭ C. Stoicescu, G. Palladi și general Budișteanu.

Se votează un indigenat și se trimete la secțiunĭ propunerea pentru acordarea uneĭ pensiunĭ maioruluĭ Gr. Lazureanu.

D. *V. A. Urechea* întrebă pe ministrul de finance, ce crede că e de făcut pentru a se putea acorda drepturile de pensiune prefesoruluĭ Flechtenamher.

D. *PerițeanuB-uzeŭ* își desvoltă interpelarea în privința pensiunilor funcționarilor căilor ferate.

Ședința de la 1 Februarie 1896

Ședința se deschide la orele 2.

Prezențĭ 86 D-nĭ senatorĭ.

Se fac obicinuitele formalitățĭ.

D. *Mănescu-Călăroși* observă că răŭ a fost interpretată în sumarul ședințeĭ precedente a Senatuluĭ întrebarea D-sale adresată D-luĭ ministru al lucrărilor publice cu privire la linia Slobozia-Urzicenĭ.

Se votează raportul socotelilor foasteĭ cestiunĭ.

Se decide că Sîmbătă să vie în discuție proectul legeĭ pescuituluĭ.

Ultima oră

Se dă ca foarte apropiată completarea cabinetuluĭ prin intrarea D-luĭ P. S. Aurelian în minister.

Astă-seară saŭ cel mult mîine se va ști în mod definitiv rezultatul combinațiilor Oculteĭ.

SPECTACOLE

TEATRU NAȚIONAL.—La 12, 13, 14, 15 și 16 Februarie 1896, reprezentațiunĭ extraordinare date de D-ra Reichemberg de la Comedia-Franceză cu o trupă compusă din artiștĭ de la principalele scene din Paris.

Se vor reprezinta comediile *Margot, La Souris, Mariage blanc, L'Etincelle, Les Demoiselles de Cyr, La soie fait peur.*

— Diseară Joui 1 Februarie, pentru a treia oară *Banul Mărăcine.*

CAFE NAȚIONALA. — In fie-care seară concert muzical sub conducerea D-nuluĭ Rubinstein. Bere de Bragadiru cu paharul și diferite mezelurĭ cu prețurĭ moderate.

Intrarea liberă.

BIBLIOGRAFIE

In curînd vor apare în traducere romînească de B. Marian, renumitele drame ale luĭ *Ibsen: Nora* și *Stîlpiĭ societățeĭ* cu o prefață de Ed Rod.

FOIȚA ZIARULUI „ADEVERUL“

45

MORTUL
DIN
TRĂSURĂ

XXII

O fiică a Evei

— Ah! viața îmĭ pare atît de dulce acuma, nu-ĭ așa? zise Madge cu o ușoară ironie. Vreĭ să stingĭ un incendiŭ, turnînd untdelemn de-asupra. Ceea-ce îmĭ spuĭ mă hotărîște și maĭ mult încă să aflu ce e.

— Madge, te rog! nu stărui în curiozitatea asta, zise aproape furios. N'are să rezulte pentru D-ta de cît nenorocirĭ.

— Dacă secretul acesta mă interesaază, am dreptul să-l cunosc, răspunse cu un ton aspru. Cum o să fim noĭ fericițĭ cînd ne vom căsători, cu secretul ăsta între noĭ?

Brian se sculă și rezemîndu-se de un stîlp de aĭ verandeĭ, cu sprîncenile încrețite, zise cu zăpăceală:

— Iți aducĭ aminte de versurile luĭ Browning?

Cînd merele sînt coapte
Nu căta nicĭ cum să știĭ,
De teamă să nu perdem raiul
Eva și cu mine.

Ele se aplică strașnic la conversațiunea noastră de acuma.

— Ah! zise ea, roșie de mînie, vreĭ să mă facĭ să trăiesc într'un paradis amăgitor, în care fericirea mea s'ar putea risipi în tot minutul.

— Depinde de D-ta. Nu ți-am ațîțat nicĭ odată curiozitatea spunîndu-țĭ că ar fi vre-un secret. M'am trădat fără să vreaŭ silit de întrebările luĭ Calton. Ți-am spus cu naivitate că am auzit ceva de la Rozanna Moore și că asta te privește, dar indirect numaĭ. De cît n'ar însemna nimic să-țĭ spun ce am auzit și apoĭ ne-ar otrăvi existențele amîndurora.

Madge nu răspunse.

Privĭa în deșert în fața eĭ.

Brian se aruncă la genunchiĭ eĭ și întinzînd mîĭnile cu un gest rugător:

— Oh! scumpa mea, nu vreĭ să aĭ încredere în mine?

Dragostea despre care mi-aĭ dat atîtea dovezĭ, nu se poate risipi lesne. Lasă-mă să îndur singur mizeria că cunosc acest secret, fără să pătez tînăra D-tale viață făcîndu-te să împărtășeștĭ cu mine mizeria aceasta.

Dacă aș putea ți-l'aș spune.

Dar, Dumnezeŭ știe, îmĭ e imposibil, imposibil!

Işĭ înfundă obrajiĭ în mîĭnĭ. Madge era în prada uneĭ emoțiunĭ viĭ.

O luptă se petrecea într'însa între curiozitatea de femeĭe și dragostea sa pentru bărbatul care sta la picĭoarele sale.

Aceasta din urmă birui și ea se aplecă spre dînsul.

— Brian, șopti drăgăstos, fie așa cum doreștĭ.

Nu voiŭ maĭ încerca să aflu secretul acesta, dacă ast-fel îțĭ este dorința.

El se ridică și o luă în brațe.

— Scumpa mea iubită! zise îmbrățișînd-o cu pasiune.

Cîte-va minute nicĭ unul nicĭ altul nu avu putere să rostească vre-o vorbă.

— Să începem o viață nouă, zise Brian în sfîrșit, să lăsăm la o parte trecutul trist și să nu ne maĭ gîndim la dînsul de cît ca la un vis urît.

— Dar secretul acesta o să-l simțĭ în tot-d'a-una ca o greutate.

— Cu timpul și călătorind am să uit în cele din urmă.

— Călătorind? Vreĭ să plecĭ?

Da, mi-am vîndut terenurile și peste treĭ lunĭ plec pentru tot-d'a-una din Australia.

— Și unde vreĭ să te ducĭ? întrebă fata în culmea mirăreĭ.

— Orĭ unde! Am să fac precum a făcut Cain și să rătăcesc pe suprafața pămîntuluĭ.

— Singur!

In privința aceasta am venit să vorbesc astă-zĭ cu D-ta, zise Brian privind-o în față.

Am venit să te întreb dacă consimțĭ să ne căsătorim imediat.

Atuncea vom pleca din Australia.

Ea ezita.

— Știŭ că e mult ceea ce-țĭ cer, urmă el repede, ca să-țĭ părăseștĭ țara, prieteniĭ și... pe tatăl D-tale. De cît gîndește-te ce-ar însemna viața mea fără D-ta; gîndește-te cît aș fi de singur în lumea largă! Oh! sînt sigur că nu mă veĭ abandona acuma cînd am atîta nevoĭe de D-ta; veĭ merge cu mine și veĭ fi îngerul meŭ cel bun în viitor precum aĭ fost și în trecut.

Ea îșĭ puse mîna pe umărul luĭ și zise:

— Da.

— Mulțămesc și Dumnezeŭ să fie lăudat.

Se făcu tăcere din noŭ.

Pe urmă se așezară și începură a vorbi de proĭectele lor clădind castele în Spania după obiceiul amorezaților.

— Dar ce-o să zică tata? observă Madge, jucîndu-se cu inelul de logodnă.

Brian încreți din sprîncene.

O expresiune posomorîtă se ivi pe fața-ĭ.

— Da, socotesc că trebuĭe să mă înțeleg cu dînsul, zise în sfîrșit ca și cînd ar fi făcut-o fără voia luĭ.

— Firește. E o simplă formalitate dar trebuĭe observată.

— Și unde e D. Frettby?

— La biliard.

Atuncĭ zări pe tatăl săŭ sub vestibul.

— Nu, zise, iată-l.

Brian nu văzuse pe D. Frettby de cît-va timp.

Fu izbit de schimbarea ce se operase în persoana luĭ. Maĭ nainte era drept ca o lance, cu înfățișarea severă și cu obrajiĭ roșiĭ. Acuma umbla încovăĭat și părea bătrîn și pătimaș. Părul săŭ negru se făcuse sur. Singurul lucru ce nu se schimbase într'însul eraŭ ochiĭ profunzĭ și maĭ viĭ ca orĭ și cînd.

Amintindu-șĭ cît eraŭ de schimbațĭ și el și Madge, Brian se întreba, văzînd pe D. Frettby, dacă alterația trăsăturilor sale nu era datorită aceleiașĭ cauze, adică omoruluĭ luĭ Olivier Whyte?

Fața tristă și gînditoare a D-luĭ Frettby se înveseli numaĭ de cît zărind pe fiică-sa.

— Scumpul meŭ Fitzgerald, zise întinzînd mîna, ah! dar e o adevărară surprindere! De cînd eștĭ aci?

— E o jumătate de oră aproape, răspunse Brian cu o vădită scîrbă, dar luînd totușĭ mîna milionaruluĭ, am venit să văd pe Madge și să mă înțeleg cu dînsa.

— Foarte bine, zise cel-l'alt înconjurînd cu brațul mijlocul Madgeĭ; atuncĭ, asta e pricina pentru care țĭ s'aŭ îmbujorat obrajiĭ, femeușco?

Rămîĭ, firește să prînzeștĭ cu noĭ, Fitzgerald?

— Mulțămesc, nu, se grăbi să răspundă tînărul, costumul meŭ...

— Nu maĭ spune fleacurĭ! Nu sîntem doară la Melbourne, și Madge te scuzează, sînt sigur.

— Da, rămîĭ — zise Madge, cam rugătoare, atingîndu-ĭ ușor mîna.

Nu te văd tocmaĭ des ca să scapĭ numaĭ cu o conversație de o jumătate de oră

(Va urma)

Tipografia ziaruluĭ „Adevěrul“ Pasagiul Bănceĭ Naționale